



USVOJENI TEKSTOVI

P8_TA(2018)0518

Sporazum o pridruživanju između EU-a i Ukrajine

Rezolucija Europskog parlamenta od 12. prosinca 2018. o provedbi Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Ukrajine (2017/2283(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 8. te glavu V., osobito članke 21., 22., 36. i 37. Ugovora o Europskoj uniji (UEU), kao i dio peti Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir Sporazum o pridruživanju između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Ukrajine, s druge strane, te s njim povezani program pridruživanja,
- uzimajući u obzir zajednički dokument radnih službi Europske komisije i Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD) o Izvješću o provedbi pridruživanja za Ukrajinu od 14. studenoga 2017. (SWD(2017)0376),
- uzimajući u obzir zaključke misije Odbora za vanjske poslove u Ukrajinu od 4. do 6. travnja 2018.,
- uzimajući u obzir stručne studije pripremljene za Odbor za vanjske poslove, uključujući studiju naslovljenu „Promjena izbornih zakona u trima zemljama istočnog susjedstva u procesu pridruživanja, Ukrajini, Gruziji i Moldovi, i učinak te promjene na razvoj političke situacije u tim zemljama”, objavljenu 26. listopada 2017., studiju naslovljenu „Institucijska struktura za sporazume o provedbi u Gruziji, Moldovi i Ukrajini”, objavljenu u lipnju 2018., te komparativnu studiju naslovljenu „Razvoj institucijskog okvira za provedbu sporazuma o pridruživanju u Gruziji, Moldovi i Ukrajini”, objavljenu u srpnju 2018.,
- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika, kao i članak 1. stavak 1. točku (e) te Prilog III. Odluci Konferencije predsjednika od 12. prosinca 2002. o postupku odobrenja izrade izvješća o vlastitoj inicijativi,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove i mišljenje Odbora za međunarodnu trgovinu (A8-0369/2018),
- uzimajući u obzir zajednički dokument radnih službi Europske komisije i Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD) o Izvješću o provedbi pridruživanja za Ukrajinu od 7. studenoga 2018. (SWD(2018)0462),

Opće reformsko okruženje – rat, sigurnosne prijetnje i unutarnji izazovi

- A. budući da Ukrajina ostvaruje napredak na putu prema europskoj integraciji te bilježi važna postignuća u prvom izbornom razdoblju nakon Revolucije dostojanstva, potrebno je riješiti i veće probleme, a javna potpora modernizaciji i reformama trpi zbog razočaranja ljudi zbog pogoršanja socijalnih uvjeta, nesigurnosti u pogledu budućnosti, nezadovoljstva vladinom politikom reformi, nesmanjene moći oligarha i neprekidne endemske korupcije u državnim tijelima; budući da je pristanak ukrajinskog naroda na bliskije odnose s EU-om i dalje snažan, no da velik udio stanovništva ipak nije zadovoljan ukupnim razvojem zemlje;
- B. budući da oko pet milijuna Ukrajinaca sada radi u inozemstvu, i kao dugoročni migranti i kao kratkoročni te sezonski radnici, a Rusija i sve više Poljska postaju najčešća odredišta, te budući da su njihove doznake važan čimbenik za gospodarsku stabilnost;
- C. budući da, u tom kontekstu, treba pozdraviti glavna postignuća u odnosima između EU-a i Ukrajine kao što je stupanje na snagu bezviznog režima 11. lipnja 2017. i Sporazuma o pridruživanju 1. rujna 2017.;
- D. budući da Ukrajina zaslužuje posebnu pohvalu za reforme u područjima energetike, zdravstva, mirovinskog sustava, obrazovanja, javne uprave, decentralizacije, javne nabave, obrane i sigurnosti te bankovnog sektora i makroekonomske stabilizacije; budući da su te reforme popraćene drastičnim porastom cijena, rezovima socijalnih naknada i pogoršanjem u pristupu sustavima socijalne skrbi; budući da ostaju značajni izazovi, posebno u područjima kao što su borba protiv korupcije, privatizacija i reforma pravosuđa; budući da sporazum o području produbljene i sveobuhvatne slobodne trgovine (DCFTA), koji je dio Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Ukrajine koji je službeno na snazi od 1. siječnja 2016., predstavlja čvrst temelj za gospodarski razvoj i modernizaciju Ukrajine; budući da se tijekom protekle četiri godine ukrajinsko gospodarstvo nije samo stabiliziralo, nego je pokazalo i neke znakove poboljšanja; budući da je od potpisivanja Sporazuma o pridruživanju 2014. Ukrajina provela više proeuropskih reformi nego tijekom svih prethodnih godina ukrajinske neovisnosti;
- E. budući da nasljeđa prošlosti, odnosno pravna nesigurnost i velik broj djelomično kontradiktornih propisa, otpor koji pružaju oligarhijski i drugi posebni interesi, korupcija, nepotizam, slabe državne institucije te nedostatak jasnih postupaka i koordinirajućih institucija pri provedbi Sporazuma o pridruživanju koče institucionalne reforme u Ukrajini; budući da bi se program ukrajinskih reformi trebao usredotočiti na međusektorska pitanja decentralizacije, državoupravne reforme, deregulacije i deoligarhizacije;
- F. budući da je jačanje administrativnih kapaciteta državnih institucija ključno u provedbi Sporazuma o pridruživanju/DCFTA-e i jamčenju učinkovitosti reformi;
- G. budući da se moraju poboljšati i intenzivirati komunikacijski naponi u pogledu razvoja i dinamične prirode Sporazuma o pridruživanju te prirode, sadržaja i koristi za građane od reformi povezanih s njim kako bi se zajamčilo javno prihvaćanje i povjerenje javnosti u potrebne korake na ukrajinskom europskom putu;
- H. budući da Europska unija čvrsto nastavlja pružati svoju nepokolebljivu potporu i predanost ukrajinskoj neovisnosti, suverenosti i teritorijalnoj cjelovitosti unutar njezinih

međunarodno priznatih granica i potporu međunarodno koordiniranom kažnjavanju vlada i drugih aktera koji ugrožavaju teritorijalni integritet te zemlje;

- I. budući da, iako osuđuje nastavak ruske agresije u istočnom dijelu Ukrajine, nezakonito pripojenje Autonomne Republike Krima i grada Sevastopolja te okupaciju nekih regija u Donjecku i Luganskoj oblasti, kojima se krše međunarodno pravo i obveze Rusije u okviru članstva u međunarodnim organizacijama te njezino sudjelovanje u europskim sporazumima koje su ona i Ukrajina potpisale, posebno Povelji UN-a, Helsinškom završnim aktu i Memorandumu iz Budimpešte te Ugovoru o prijateljstvu, suradnji i partnerstvu između Ukrajine i Ruske Federacije iz 1997. godine, treba prepoznati se da je Ukrajina suočena s izazovima transformacijske prirode u ratnom okruženju u kojem dolazi do pokušaja destabilizacije;
- J. budući da su u kontekstu ruske agresije na Ukrajinu uvedene i redovito se produžuju restriktivne mjere EU-a protiv Ruske Federacije; budući da je poželjno šire sudjelovanje EU-a u rješavanju sukoba, primjerice imenovanjem posebnog izaslanika EU-a za sukob u istočnoj Ukrajini i na Krimu; ponavlja svoj poziv za međunarodni oblik pregovora o prestanku okupacije Krimskog poluotoka, uz sudjelovanje EU-a; budući da bi se sankcije protiv Rusije trebale primjenjivati i proširivati, posebno na pojedince i poduzeća koji profitiraju od nezakonitih situacija, sve dok Ruska Federacija ne omogući Ukrajini potpuni povrat suvereniteta i teritorijalne cjelovitosti;
- K. budući da su 25. studenoga 2018. ruske obalne straže blokirale i zaplijenile, kao i otvorile paljbu na tri plovila ukrajinske mornarice koja su obavljala rutinski prijevoz iz Odese na Mariupolj; budući da je zbog tog ruskog čina u kojem je ozlijeđeno više ukrajinskih mornara, a njih 24 zatvoreno, 26. studenoga 2018. uvedeno 30-dnevno ograničeno izvanredno stanje u 10 ukrajinskih regija; budući da treba osuditi izgradnju mosta preko Kerčkih vrata kojim se povezuje nezakonito pripojen Krimski poluotok s kontinentalnom Rusijom, koja je provedena bez suglasnosti Ukrajine i kojom se jasno krši njezinu suverenost i teritorijalnu cjelovitost; budući da nerazmjerne mjere Ruske Federacije u Azovskom moru, kojima se krše međunarodno pomorsko pravo i međunarodne obveze same Rusije, zaslužuju osudu; budući da treba osuditi prekomjerno zaustavljanje i pregledavanje komercijalnih plovila, što uključuje i ukrajinske brodove i plovila sa zastavama trećih zemalja, pa tako i brodove pod zastavama država članica EU-a;
- L. budući da Verhovna Rada zaslužuje priznanje za svoju mudrost pri određivanju precizne ravnoteže između bolje obrane i jamčenja demokratskih standarda i vladavine prava te podjele ustavnih ovlasti pri donošenju zakona o uvođenju izvanrednog stanja; budući da je izvanredno stanje proglašeno samo u onim regijama Ukrajine koje graniče s Rusijom, Azovskim morem, Crnom moru i moldovskom regijom Pridnjestrovljem u kojima su smještene ruske postrojbe; budući da će ograničenja temeljnih sloboda i građanskih prava u tim regijama stupiti na snagu samo ako i kada ruske kopnene snage napadnu Ukrajinu; budući da će izvanredno stanje prestati 26. prosinca 2018.;

Uspostavljeni institucijski okvir za provedbu reformi

1. ističe pet ključnih područja na koja se Ukrajina treba usredotočiti kako bi ojačala postupak provedbe Sporazuma o pridruživanju; koordinaciju, odgovornost, prioritizaciju, praćenje i komunikaciju; u tom kontekstu pozdravlja nedavno donesenu komunikacijsku strategiju vlade Ukrajine i komunikacijske kampanje izaslanstva EU-a u Ukrajini naslovljenu „Zajedno naprijed”; podsjeća na prijedlog politike „Istočnog partnerstva Plus” koju Parlament zagovara radi otvaranja dodatnih perspektiva;
2. naglašava svoje uvjerenje da će značajan napredak u provedbi Sporazuma o pridruživanju i reformi biti moguć samo ako se provede proces deoligarhizacije i ukloni ukorijenjeni sustav u kojem se gospodarska, politička i medijska moć koncentriraju u rukama nekolicine međusobno povezanih pojedinaca, što predstavlja problem koji i dalje snažno utječe na napredak reformi te ga sve više ometa; kritizira to što je deoligarhizacija do sada prije svega korištena kao instrument usklađivanja tržišta i ponovne uspostave iz temelja narušene ravnoteže iz 2014. između različitih skupina oligarha; izražava zabrinutost zbog neprekidnih sukoba interesa u regulatornim i nadzornim tijelima koji su dosegli razmjere otvorenih borbi među različitim vlastima;
3. ističe da su hitno potrebni veći politički nadzor, sinergija i koordinacija procesa europske integracije na najvišoj političkoj razini te veća usmjerenost na reforme koje građanima donose opipljivu korist;
4. pozdravlja zakonodavni plan osmišljen radi provedbe ambicioznog Sporazuma o pridruživanju te naglašava da kvalitetni zakoni i kontinuirana volja i kapacitet za pravilnu provedbu Sporazuma ostaju ključni kako bi građani osjetili razliku;
5. naglašava da napredak u provedbi ovisi o predanosti političkog vodstva reformama, predanosti političkih elita europskoj integraciji i njezinoj prioritizaciji te kapacitetima ministarstava, izvršnih agencija i neovisnih regulatora;
6. naglašava potrebu za poboljšanjem donošenja internih odluka u Verhovnoj Radi kako bi se pojednostavnilo i prioritiziralo donošenje nacrtâ povezanih s provedbom Sporazuma o pridruživanju; u tom pogledu smatra da je potrebno proširiti ulogu Odbora za europske integracije koji bi trebao moći zaustaviti zakone koji su u suprotnosti s obvezama preuzetima Sporazumom o pridruživanju; naglašava da je te reforme potrebno provesti prije prestanka važenja sadašnjih zakona;
7. zabrinut je zbog nedostatnih alata i resursa vladinog ureda za europske integracije i vladinog ureda za europske i euroatlantske integracije, uključujući njegov formalni status, osoblje i proračun koji su potrebni za mandat te veličine i složenosti; upućuje na nedostatak kriterija za ocjenu stupnja usklađenosti domaćih zakona i prava Europske unije;
8. pozdravlja napore Ukrajine da uspostavi institucionalni sustav i sustav praćenja za provedbu Sporazuma o pridruživanju, uključujući odgovarajući vladin akcijski plan;
9. ističe da je hitno potrebna daljnja tehnička, stručna i financijska pomoć usredotočena na izgradnju kapaciteta Verhovne Rade i ključnih ministarstava; pozdravlja suradnju Europskog parlamenta s Verhovnom Radom na izgradnji kapaciteta te procesu dijaloga programa Jean Monnet;
10. skreće pozornost na problem pomanjkanja suradnje unutar određenih ministarstava koji

onemogućuje dosljedno stajalište o pitanjima europske integracije; u tom pogledu poziva na veću suradnju u Vladi i Verhovnoj Radi u pogledu pitanja povezanih s EU-om;

11. zabrinut je da interakcija između vlade i parlamenta nije regulirana posebnim mehanizmom u vezi s provedbom Sporazuma o pridruživanju/detaljnom i sveobuhvatnom području slobodne trgovine;
12. pozdravlja donošenje novog akcijskog plana za provedbu Sporazuma o pridruživanju/detaljnom i sveobuhvatnom području slobodne trgovine te napora za učvršćivanje stajališta i suradnju između vlade i parlamenta na temelju plana za provedbu sporazuma o pridruživanju; naglašava da je učinkovitost provedbe reformi izravno povezana s preliminarnim fazama izrade politika i zakonodavstva; naglašava da je u pogledu usredotočenosti na kvalitetu zakonodavstva potrebno ubrzati i poboljšati postupak donošenja predviđenih zakona u Ukrajini i regulatornog usklađivanja s EU-om; napominje da ciklusu izrade politika nedostaje ključni instrument javnog savjetovanja, donošenja odluka utemeljenih na istraživanju i provjere kvalitete zakonodavstva; naglašava da izborna kampanja ne bi smjela biti štetna za proces reforme koji je u tijeku;
13. skreće pozornost na preporuke iz izvješća misije Europskog parlamenta o unutarnjoj reformi i jačanju kapaciteta radi usklađivanja ukrajinskih zakona s pravnom stečevinom EU-a, od kojih većina tek treba biti donesena;
14. potiče Ukrajinu da se usredotoči na tri glavna prioriteta u svojem programu reformi: i. uspostavu učinkovitog pravnog okvira za borbu protiv korupcije, koji uključuje institucije, financijsku transparentnost i reviziju ii. reformu u pogledu decentralizacije iii. uklanjanje oligarhijskog sustava i privatizaciju;
15. naglašava da Sporazum o pridruživanju nije konačni cilj odnosa EU-a i Ukrajine te pozdravlja europske težnje Ukrajine; podupire razvoj novih oblika poboljšane suradnje s EU-om kao što je postupno usklađivanje ukrajinskih propisa s carinskom unijom EU-a, energetska unijom i jedinstvenim digitalnim tržištem;
16. naglašava da Ukrajina ima europsku perspektivu i prema članku 49. UEU-a može podnijeti zahtjev za članstvo u Europskoj uniji, pod uvjetom da zadovoljava kriterije iz Kopenhagena te načela demokracije, da poštuje temeljne slobode, ljudska prava i prava manjina te da poštuje vladavinu prava;

Politički dijalog

17. pozdravlja i podržava vrlo intenzivan dijalog između EU-a i Ukrajine na mnogim različitim razinama, naročito između Europskog parlamenta i Verhovne Rade, također i preko Odbora za pridruživanje Ukrajine EU-u, među ostalim o mnogim spornim pitanjima;
18. pozdravlja prve rezultate dijaloga Jean Monnet između Europskog parlamenta i Verhovne Rade u pogledu uspostave radne skupine za reforme, jačanja institucijskih kapaciteta i donošenja prvih zakona usmjerenih na institucionalne reforme;
19. pozdravlja osnivanje Međuparlamentarne skupštine Gruzije, Moldove i Ukrajine i njezino prvo zasjedanje, održano 8. i 9. lipnja 2018. u Kijevu; potiče tu skupštinu da

nadzire provedbu sporazumâ o pridruživanju;

20. pozdravlja učinkovitu i sigurnu provedbu bezviznog režima s Ukrajinom i njegove pozitivne učinke na međuljudske kontakte u Ukrajini i EU-u;
21. naglašava važnost daljnjeg napretka i produbljivanja kulture parlamentarnog dijaloga kao ključnog koraka kako bi Verhovna Rada bila učinkovitiji, transparentniji i djelotvorniji zakonodavac;

Vladavina prava i dobro upravljanje

22. ističe da bi borba protiv korupcije trebala ostati prioritetno pitanje i da bi se trebala dosljedno i vjerodostojno provoditi, ne samo radi provedbe Sporazuma o pridruživanju, nego i radi privlačenja svježih ulaganja i poticaja ukrajinskom gospodarstvu, što je preduvjet za stvaranje radnih mjesta i generiranje dohotka kućanstava;
23. pozdravlja sve uspješne mjere i korake radi suzbijanja korupcije i nezakonitog bogaćenja, primjerice u području javne nabave i trgovine plinom;
24. pozdravlja tekuću sveobuhvatnu reformu pravosuđa, no žali zbog toga što je postojeći pravosudni sustav u Ukrajini i dalje u velikoj mjeri nedjelotvoran, korumpiran i ovisan o politici; naglašava važnost provedbe postupka provjere sudaca u skladu s najvišim međunarodnim standardima, kao i važnost uspostave transparentnog i visoko pouzdanog izbornog postupka kojim će se poboljšati integritet i stručnost sudaca i tužitelja te povećati stupanj povjerenja građana u pravosudni sustav; poziva na brzo osnivanje neovisnog Visokog antikorupcijskog suda na transparentan i pouzdan način; pozdravlja uspostavu novog Vrhovnog suda;
25. pozdravlja dosadašnji rad Nacionalnog antikorupcijskog ureda, no upozorava na problematično uplitanje državnog tužitelja i pokušaje potkopavanja antikorupcijskog pravnog okvira; ističe kritičnu potrebu za zaštitom neovisnosti Nacionalnog antikorupcijskog ureda; naglašava važnost neovisnosti posebnog antikorupcijskog tužitelja i pružanja potrebnih sredstava i dostatnih resursa za rad njegova ureda; poziva na učinkovitu istragu svih navoda protiv glavnog antikorupcijskog tužitelja u pogledu ometanja istraga Nacionalnog antikorupcijskog ureda; poziva ukrajinske vlasti da pojačaju napore radi učinkovite istrage, progona i suzbijanja korupcije na svim razinama i solidnih rezultata u tom pogledu; poziva na sveobuhvatnu reformu reforme državnog odvjetništva kako bi se osnažili kapaciteti, učinkovitost, nepristranost, objektivnost i neovisnost tužitelja u odnosu na njihove nadređene;
26. podsjeća da se vlada obvezala na dodatne izmjene ustava u skladu s preporukama Venecijanske komisije, uključujući poštovanje postojećih prava manjina; snažno potiče na brzo usvajanje novog izbornog zakona kojim bi se kandidatima svih nacionalnosti koje žive u Ukrajini zajamčile jednake mogućnosti zastupljenosti i kandidiranja za mandat te zakona o financiranju stranaka; pozdravlja obnovu ukrajinskog Središnjeg izbornog povjerenstva, koje je ključno za vjerodostojnost ukrajinskog izbornog postupka i ključnih izbora koji će se održati 2019. godine; poziva vladu da uoči izbora uvede mehanizme za sprečavanje poremećaja u političkom natjecanju i manipulacije preko koncentracije političke, gospodarske i medijske moći u rukama nekolicine pojedinaca;

27. ponovno kao prioritet poziva na ukidanje internetskih prijava imovinskog stanja za aktiviste nevladinih organizacija i na jamčenje učinkovitog i transparentnog nadzora prijave političkih dužnosnika i javnih službenika; snažno osuđuje porast broja fizičkih napada na aktiviste za građanska prava i novinare;
28. zabrinuto upućuje na to da vlada do sada nije poduzela dovoljne napore za razoružanje formacija Desnog sektora i drugih desno orijentiranih ekstremnih grupacija koje su i dalje jednako naoružane; traži od vlade da zaustavi praksu nekažnjavanja nasilnih napada desnih radikalnih snaga na manjine i neistomišljenike, prijetnji sucima i utjecanja na izbore te da dosljedno kazneno goni počinitelje takvih kaznenih djela; očekuje jasan i neovisan rad sudova i državnog odvjetništva;
29. upućuje na to da su nedavno stranka Svoboda, Desni sektor i brojne druge desne radikalne grupacije donijeli „Nacionalni manifest” u kojem se jasno izražava protivljenje pridruživanju Ukrajine EU-u i „traži novi geopolitički pristup prema Istoku i Zapadu”; naglašava činjenicu da zbog nejasnog stajališta vlade o tim događajima postoji opasnost od narušavanja odnosa s relevantnim susjedima u EU-u te s EU-om u cjelini, a time i narušavanja političkog prostora za nadilaženje političke podjele zemlje i rješavanje sukoba u Donbasu;
30. poziva na pridavanje veće pozornosti područjima koja utječu na prostor civilnog društva u svrhu izrade i provedbe zakonodavstva kako bi se zajamčilo da ono ne stvara nerazmjerno opterećenje ili diskriminirajući učinak za organizacije civilnog društva te ne smanjuje prostor za djelovanje civilnog društva; naglašava da je javno financiranje potrebno za organizacije civilnog društva koje djeluju u području ljudskih prava, demokracije i vladavine prava, uključujući nadzorne organizacije i organizacije koje se zalažu za određeni cilj te male lokalne organizacije, kao i one koje rade s manjinama i marginaliziranim skupinama; smatra da bi organizacije civilnog društva trebale imati slobodu primanja financijskih sredstva od drugih donatora, kao što su privatni donatori, međunarodne organizacije, tijela ili agencije;
31. poziva na odlučne napore u nastavku reforme u pogledu decentralizacije i na spajanje teritorijalnih zajednica, koje treba ubrzati s obzirom na predstojeće opće i lokalne izbore;
32. mišljenja je da bi nove općine trebale uživati financijsku stabilnost i čvrsto utemeljen pravni status te da bi veći gradovi također trebali moći sudjelovati u procesu spajanja; smatra važnim da se ukrajinskom antikorupcijskom politikom obuhvate regije i lokalne institucije; žali zbog ukidanja prethodnog otvorenog i konkurentnog postupka odabira za zapošljavanje čelnika uprava rajona i oblasti te njihovih zamjenika kao javnih službenika, kao i zbog ovlasti dodijeljene predsjedniku da ih imenuje i razrješuje dužnosti jer zbog toga dolazi do rizika od ozbiljnog ugrožavanja postignuća koja su već ostvarena političkom decentralizacijom i općenito reformom u pogledu decentralizacije;
33. ukazuje na to da se ukrajinska vlada u 13. poglavlju Sporazuma o pridruživanju obvezala na učinkovitu provedbu temeljnih standarda rada MOR-a te na usuglašavanje s odgovarajućim zakonodavstvom EU-a; traži poštovanje te obveze i naglašava da činjenica da poslodavci moraju prijavljivati štrajkove i druge kolektivne mjere službi državne sigurnosti te da se sindikalni čelnici i aktivisti nalaze pod njezinim nadzorom nije spojiva s provedbom Konvencije MOR-a br. 87 (članak 3. stavak 2.); traži poboljšanje pravnog temelja kojim će se radnicima omogućiti pravno učinkovita naplata

plaća od poslodavca za obavljene rad;

34. preporučuje nastavak rada na zakonu o inspekciji rada koji je prekinut 2017., s ciljem podizanja standarda zaštite na radu i ostvarenja neovisnosti inspekcije rada o odobrenju poduzetnika te opskrbe inspekcije rada dostatnim resursima i snažnim provedbenim ovlastima; naglašava potrebu za aktivnim uključivanjem socijalnih partnera u navedeno;

Poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda

35. i dalje je duboko zabrinut zbog porasta broja nezakonito pritvorenih ukrajinskih građana iz privremeno okupiranih teritorija koje su uhitile, osudile i zatvorile ruske vlasti te zahtijeva od Ruske Federacije da trenutačno i bezuvjetno pusti na slobodu dobitnika Nagrade Saharov 2018. Olega Sencova i sve druge nezakonito uhićene ukrajinske građane, uključujući pripadnike vjerskih i etničkih manjina, aktere civilnog društva i borce za ljudska prava; poziva ukrajinske vlasti i međunarodnu zajednicu da se koriste svim raspoloživim sredstvima kako bi ih se oslobodilo;
36. podsjeća na to da se situacija na poluotoku Krimu u pogledu poštovanja ljudskih prava znatno pogoršala i da su kršenja slobode govora, zloupotreba medija i nasilno nametanje ruskog državljanstva postali sustavni, te da na Krimu nisu zajamčena temeljna ljudska prava i slobode;
37. izražava žaljenje zbog nedostatka učinkovitih istraga slučajeva brutalnih napada na aktiviste za ljudska prava i novinare, što se očituje u ubojstvu aktivistkinje za borbu protiv korupcije Katarine Handžjuk koja je preminula 4. studenog 2018. zbog posljedica napada kiselinom; poziva vlasti da počinitelje takvih napada privedu pravdi te da stanu na kraj nekažnjavanju tih zločina;
38. poziva na veće zajedničke napore radi provedbe ukrajinske strategije o ljudskim pravima uključujući politike za poboljšanje situacije romske manjine i drugih manjinskih skupina;
39. žali zbog toga što je istraga o smrtima koje su se dogodile za vrijeme demonstracija na Majdanu i u Odesi i ubojstvima novinara spora i bez konkretnih rezultata;
40. pozdravlja donošenje zakona o pravnom statusu nestalih osoba;
41. izražava zabrinutost zbog porasta broja kaznenih postupaka protiv novinara koji razotkrivaju slučajeve korupcije u državnom aparatu ili se kritički izjašnjavaju o vladinoj politici reforme ili politici za istočnu Ukrajinu; podsjeća vladu na to da se obvezala bez ograničenja promicati međunarodno zaštićena ljudska prava kao što su sloboda izražavanja te javnog iznošenja mišljenja;
42. poziva na ratifikaciju Rimskog statuta Međunarodnoga kaznenog suda i na dovršenje svih potrebnih provedbenih mjera;
43. poziva na ratifikaciju Istanbulske konvencije o nasilju nad ženama; u tom pogledu uzima u obzir donošenje Zakona o sprječavanju i suzbijanju obiteljskog nasilja; pozdravlja uspostavu funkcije vladinog povjerenika za rodnu politiku;
44. jasno naglašava izvornu odgovornost Ruske Federacije i njezinih eksponenata no poziva ukrajinske vlasti da ulože dodatne napore kako bi se olakšale patnje stanovništva

pogođenog sukobima, uključujući pružanje potpore interno raseljenim osobama i ratnim veteranima, te putem olakšanog pristupa mirovinama i socijalnim naknadama te uslugama za one koji žive na područjima koja su trenutačno izvan vladine kontrole;

45. naglašava potrebu za neovisnim medijima i medijskim pluralizmom kako bi se zajamčila sigurnost medijskih radnika i novinara; poziva na to da se ne ograniči mogućnost korištenja medija na manjinskim jezicima kako bi građani svih narodnosti mogli imati jednak pristup informacijama;
46. poziva na izmjenu Strategije za zaštitu romske nacionalne manjine i njezinu integraciju u ukrajinsko društvo kako bi se praćenje sigurnosti uključilo kao ključni prioritet i pravilno provelo na svim razinama; poziva na uspostavu državnih programa s ciljem sprječavanja zločina iz mržnje i drugih oblika diskriminacije u okviru provedbe Nacionalne strategije za ljudska prava; osuđuje duboko ukorijenjenu stigmatizaciju i socijalnu isključenost Roma proizašle iz anticiganizma; duboko je zabrinut zbog nedavnih slučajeva nasilja protiv Roma i zajednice LGBTI te poziva vlasti na trenutačno pokretanje i provedbu učinkovitih istraga, a vladu na jasnu javnu osudu tih činova i njihovih počinitelja;
47. prima na znanje namjeru Ukrajine da izmijeni zakon o obrazovanju u skladu s preporukama Venecijanske komisije te poziva na brz prelazak na konkretno djelovanje; poziva na to da se zakon u potpunosti provodi na temelju sadržajnog dijaloga s predstavnicima pripadnika nacionalnih manjina, uključujući zakonodavstvo kojim se produljuje prijelazno razdoblje do 2023. i uređuje izuzeće za privatne škole;
48. izražava zabrinutost zbog nedavne odluke Ukrajinskog suda kojom je dan pristup podacima mobilnog telefona istraživačkog novinara Radija Slobodna Europa/Radija Sloboda (RFE/RL) te naglašava temeljni značaj slobode medija i zaštite novinarskih izvora, osobito u borbi protiv korupcije;
49. traži dosljedno i trenutno stvaranje politički i gospodarski neovisnih, nedržavnih javnih medija obveznih na slobodno formiranje mišljenja kao protutežu dominaciji privatnih oligarhijskih monopola;
50. snažno osuđuje nedavnu otmicu i izručenje turskih državljana zbog navodne povezanosti s pokretom Gülen čime su povrijeđeni načelo vladavine prava i temeljna ljudska prava; snažno potiče ukrajinske vlasti da zajamče da se svi zahtjevi trećih zemalja za izručenje obrađuju transparentno uz poštovanje sudskih postupaka u skladu s europskim načelima i standardima te da sve aktivnosti lokalnih vlasti moraju biti poduzete uz potpuno poštovanje vladavine prava, ljudskih prava i temeljnih sloboda; naglašava da se proizvoljnim postupcima u pogledu uhićenja, zatvaranja ili izručenja krše ta načela; poziva ukrajinske vlasti da zaštite tražitelje azila i ispituju njihove zahtjeve u skladu s međunarodnim konvencijama; snažno potiče EU da pruži potporu i pomoć zemljama Istočnog partnerstva da podnesu pritiske koje vrši Turska;
51. izražava zabrinutost jer je na Krimu znatno smanjen prostor za djelovanje civilnog društva, s obzirom na to da su ugašene razne medijske kuće, pri čemu je nerazmjerno pogođena zajednica krimskih Tatara, uključujući njihovo pravo na informiranje i pravo da očuvaju svoju kulturu i identitet;
52. naglašava da sloboda izražavanja i tiska u Ukrajini mora biti zajamčena te izražava

zabrinutost u vezi s izvješćima o uznemiravanju sudaca i nadzoru novinara i boraca za ljudska prava;

53. izražava zabrinutost zbog velikog broja djece i odraslih koji su u Ukrajini zaraženi ospicama; pozdravlja mjere koje su poduzete kao odgovor na tu situaciju, no naglašava da u zemlji ima još mnogo ranjive djece i odraslih; u tom pogledu ponovo naglašava potrebu za naporima diljem Europe radi povećanja broja cijepljene djece i odraslih;

Trgovinska i gospodarska suradnja

54. pozdravlja ekonomsku stabilizaciju Ukrajine i napredak ostvaren u provedbi DCFTA-e; potiče Komisiju da podupre Ukrajinu u identificiranju područja u kojima bi se mogla dodatno poticati gospodarska diversifikacija te u davanju prednosti tim područjima u procesu provedbe DCFTA-e;
55. pozdravlja povećanje obujma trgovine između EU-a i Ukrajine kao i diversifikaciju izvoza iz Ukrajine u EU; potiče Komisiju da podupre Ukrajinu u identificiranju područja u kojima bi se mogla dodatno poticati gospodarska diversifikacija te u davanju prednosti tim područjima u procesu provedbe DCFTA-e; ističe da se izvoz u Rusiju tijekom istog razdoblja smanjio;
56. naglašava da je važno zajamčiti urednu provedbu DCFTA-e i poštovanje njezinih odredbi; poziva Komisiju da u slučaju nepoštovanja bilo koje odredbe bez odlaganja kontaktira predmetnu stranku i primijeni instrumente koji joj stoje na raspolaganju radi rješavanja problema;
57. poziva Ukrajinu da hitno imenuje svoju državnu savjetodavnu skupinu kako bi osigurala pravilno praćenje provedbe sporazuma od strane organizacija civilnog društva;
58. prima na znanje gospodarski rast i uvođenje reformi u Ukrajini, no napominje sve veću zabrinutost velikog dijela stanovništva zbog porasta potrošačkih cijena i cijena komunalnih usluga te potiče određivanje prioriteta u planu reforme u područjima koja su povezani s proizvodnom strukturom zemlje i izvoznim mogućnostima s ciljem postizanja gospodarskog rasta i otvaranja radnih mjesta te stvaranja prihoda; izražava duboku zabrinutost zbog tekuće preraspodjele bogatstva u rukama oligarhijskih struktura ili obitelji i rastućeg siromaštva velikog dijela stanovništva; stoga poziva da se veća pozornost posveti socijalnoj situaciji u zemlji;
59. smatra da konsolidacija ukrajinskog gospodarstva i rješavanje žurnih socijalnih izazova kao što su nezaposlenost, podzaposlenost i siva ekonomija zahtijevaju znatno povećanje ulaganja; poziva ukrajinske vlasti da poduzmu potrebne reforme kako bi privukli nova ulaganja, posebno izravna strana ulaganja; u tom kontekstu pozdravlja nedavno dogovoreni reformski ugovor za ulaganja i poziva Komisiju da pojača svoje djelovanje radi smanjenja rizika od ulaganja u Ukrajinu za privatni sektor; poziva države članice da u tom pogledu udruže snage s Komisijom i među svojim poslovnim zajednicama promiču Ukrajinu kao investicijsku destinaciju;
60. poziva Komisiju da Parlamentu dostavi detaljnu ocjenu Sporazuma o pridruživanju na temelju dosadašnjeg napretka, s obzirom na to da je od procjene učinka iz 2007. došlo do mnogih promjena; smatra da bi ona trebala osobito uključivati sljedeće:
 - detaljan prikaz trgovinske bilance Ukrajine, podijeljen prema sektorima i regijama

- razvoj malih i srednjih poduzeća (MSP-ovi) te predstavljanje instrumenta za zajmove MSP-ovima DCFTA-e koji je uspostavljen 2015. s proračunom od 200 milijuna EUR kako bi pomogao MSP-ovima u istočnom susjedstvu
 - prikaz tržišnog udjela
 - prikaz socijalno-ekonomskog stanja
 - prikaz stanja na tržištu rada, sive ekonomije i neslužbenog zapošljavanja
 - ažuriranu analizu makrofinancijske situacije Ukrajine, uključujući porezne prihode i rashode, izbjegavanje plaćanja poreza i porezne utaje;
61. podsjeća da Uredba (EU) 2017/1566 Europskog parlamenta i Vijeća o uvođenju privremenih autonomnih trgovinskih mjera za Ukrajinu kojima se dopunjuju trgovinske povlastice dostupne u okviru Sporazuma o pridruživanju sadržava pravni zahtjev prema kojem godišnje izvješće Komisije o provedbi DCFTA-e mora uključivati detaljnu ocjenu autonomnih trgovinskih mjera, uključujući njihov socijalni učinak;
 62. smatra da je regulatorno usklađivanje EU-a i Ukrajine u okviru DCFTA-e temeljni instrument za približavanje Ukrajine EU-u, kao i za olakšavanje trgovine, poboljšanje poslovanja i ulagačke klime te za održivi gospodarski razvoj Ukrajine; smatra da bi se dimenzijom liberalizacije trgovine trebalo pažljivo upravljati kako bi se smanjili troškovi te istodobno ostvarila najveća korist za ukrajinska poduzeća i društvo te potiče Komisiju da razmotri daljnje autonomne trgovinske povlastice i druga sredstva; potiče Ukrajinu da daje prednost provedbi programa reformi u područjima koja su u većoj mjeri povezana s njezinom proizvodnom strukturom i mogućnostima izvoza u EU s ciljem smanjivanja troškova prijelaza i maksimiziranja mogućih koristi; poziva Ukrajinu da hitno imenuje svoju domaću savjetodavnu skupinu kako bi osigurala praćenje provedbe sporazuma od strane organizacija civilnog društva; zabrinut je zbog sve većeg siromaštva stanovništva;
 63. smatra da je regulatorno približavanje pravnoj stečevini EU-a ključna dimenzija DCFTA-e jer stvarni pristup tržištu EU-a i reforma uvelike ovise o odgovarajućoj primjeni i provedbi relevantnog zakonodavstva; svjestan je da to predstavlja velik izazov za upravljanje, institucije i javnu upravu u Ukrajini te potiče Komisiju da osigura odgovarajuću tehničku i financijsku potporu; pohvaljuje aktivnosti Skupine za potporu Ukrajini i poziva je da više izvješćuje Parlament o vrsti pomoći koju pruža, posebno u pogledu prenošenja i provedbe pravne stečevine;
 64. smatra da je uključenost ukrajinskih vlasti od faze izrade nacрта relevantnog zakonodavstva korisna kako bi se postupak učinio uključivijim i smanjili troškove tranzicije za Ukrajinu te poziva Komisiju da u potpunosti iskoristi *ex ante* mehanizme za razmjenu informacija;
 65. pozdravlja prilagodbu nacionalne prometne strategije i poziva na pravne i institucionalne reforme koje su potrebne za njezinu učinkovitu provedbu;
 66. žali zbog nedostatka napretka u usklađivanju sa standardima dobrobiti životinja EU-a i poziva Ukrajinu da hitno donese strategiju za ispunjenje te obveze;
 67. prima na znanje visoku stopu korištenja povlastica i pozdravlja stalni rast u tarifnim

stavkama u kojima se koriste povlastice;

68. napominje da je ocjena provedbe DCFTA-e vrlo usmjerena na trgovinske tokove i prepreke trgovini; poziva Komisiju da primjereno prati i ocjenjuje provedbu DCFTA-e, s posebnim naglaskom na prenošenje i provedbu pravne stečevine, kao i učinak na ukrajinsko društvo, te da pruži javno i sveobuhvatno godišnje izvješće, uključujući o tehničkoj i financijskoj potpori koju pruža EU;
69. očekuje od Ukrajine da imenuje arbitre za sustav za rješavanje sporova i uspostavi tijela te imenuje predstavnike u okviru poglavlja o trgovini i održivom razvoju;
70. pozdravlja usvajanje na prvom čitanju prijedloga zakona br. 5495 o očuvanju ukrajinskih šuma i sprečavanju nezakonitog izvoza neprerađene drvene sirovine 20. ožujka 2018. od strane Verhovne Rade; smatra da bi svaka liberalizacija trgovine drvom trebala ovisiti o uspostavi pravnog okvira za sprečavanje i zabranu nezakonitog izvoza;
71. napominje da se Ukrajina u okviru Sporazuma o pridruživanju obvezala da će se boriti protiv nezakonite trgovine te je spriječiti i poziva je da poduzme korake za njezinu kriminalizaciju;
72. napominje da je istočno partnerstvo dosad prije svega bilo usmjereno na bilateralnu trgovinu i ulaganja između EU-a i ostalih uključenih zemalja; poziva na razvoj ujednačenijeg pristupa za sve zemlje Istočnog partnerstva i povećanu suradnju s Euroazijskom gospodarskom unijom u pogledu olakšavanja trgovine, režima putovanja bez viza i tehničkih standarda;

Suradnja u područjima energetike, sigurnosti i obrane

73. pohvaljuje Ukrajinu za dobru suradnju u energetskom sektoru, a naročito za napredak koji je ostvarila u području energetske učinkovitosti; naglašava ključnu ulogu poboljšane energetske učinkovitosti i razvoja obnovljivih izvora energije, također kao stupova gospodarskog rasta i zapošljavanja; ističe potrebu za kontinuiranim reformama, a osobito za tim da se dovrši reforma tržišta plina i električne energije kako bi ih se u potpunosti integriralo u energetsko tržište EU-a, te da se spriječe budući monopoli i stane na kraj postojećima, što će donijeti dugoročne gospodarske koristi industriji i potrošačima; potiče Komisiju da zajamči da su svi projekti cjevovoda u skladu s propisima EU-a; poziva na poboljšanje energetske suradnje u okviru Istočnog partnerstva u cilju provedbe Pariškog sporazuma o klimatskim promjenama iz 2015.; naglašava potrebu za nacionalnim tijelom za regulaciju tržišta plina i električne energije, neovisnim o političkim i privatnim interesima, koje kod utvrđivanja cijena mora biti podložno socijalno pravednoj ravnoteži između interesa ponuđača i krajnjih potrošača i osigurati opravdano određivanje cijena;
74. pozdravlja donošenje velikog broja zakona u području zaštite okoliša, posebno zakona o strateškim procjenama zaštite okoliša i procjenama učinka na okoliš, te skreće pozornost na potrebu za njihovom provedbom te za kampanjama osvješćivanja javnosti od ključne važnosti; pozdravlja napredak u pogledu klimatske politike i donošenje niskouglične razvojne strategije te njezino podnošenje Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama; potiče rano donošenje državne politike i strategije zaštite okoliša te novih zakona o gospodarenju otpadom i klimatskoj politici u skladu s pravnom stečevinom EU-a;

75. podsjeća na to da je upravljanje okolišem ključni element zahtjevâ iz Sporazuma o pridruživanju; traži od vlasti da ponovno razmotre sporazum i sve buduće planove u vezi s hidroenergetskim kompleksom na Dnjestru, da ih usklade s međunarodnim konvencijama i standardima EU-a, da pritom zajamče savjetovanje sa svim zainteresiranim stranama od Moldove do Ukrajine uključujući civilno društvo te da zaštite ekosustave i okoliš rijeke Dnjestra;
76. izražava duboku zabrinutost zbog pogoršanja ekološke situacije na istoku Ukrajine i Krimu koje je posljedica sukoba, te osobito problema s opskrbom vode, koji mogu imati razorne posljedice za cijelu Europu i dovesti do nepopravljive katastrofe; snažno potiče sve dionike da to spriječe i primijene sva sredstva radi očuvanja pravilnog održavanja i crpljenja vode, uključujući na izvorštima;
77. priznaje napore Ukrajine da izgradi istinski digitalno tržišno gospodarstvo, što uključuje napredak u vezi s razvojem otvorenih podataka, proširenje pristupa sustavima uvjetovanog pristupa za usluge digitalne televizije i virtualnih mreža, povećavajući pritom broj usluga elektroničkih komunikacija za građane i javne registre kao što je ProZorro; ističe da je potrebno uložiti dodatne napore kako bi se zajamčila zaštita pravâ i potreba ukrajinskih građana koji se koriste internetom te kako bi se u potpunosti proveli zahtjevi o jedinstvenom digitalnom tržištu;
78. pozdravlja donošenje zakona o elektroničkim povjerljivim službama te određivanje prioriteta definiranih u Konceptu razvoja digitalnog gospodarstva i društva u Ukrajini za razdoblje 2018. – 2020. kao važne korake na putu integracije u jedinstveno digitalno tržište EU-a;
79. ponavlja ključnu ulogu Ukrajine za europsku mrežu opskrbe energijom; osuđuje izradu projekta Sjeverni tok 2 jer je to politički projekt koji predstavlja prijetnju europskoj energetskej sigurnosti i nastojanjima diversifikacije opskrbe energijom; poziva na otkazivanje projekta;
80. zabrinut je zbog slučajeva nezakonitog iskorištavanja prirodnih resursa kao što su jantar, ugljen, pijesak i drvo, u mnogim slučajevima pod zaštitom i uz organizacijsku pomoć lokalnih ili regionalnih vlasti i policije, kojima se čini šteta i ugrožavaju krajolik i staništa poput šuma i rijeka te sprečava ekološko i gospodarski održivo upravljanje tim resursima zemlje u korist njezinih građana;
81. žali zbog osiromašivanja ukrajinskih šuma koje je posljedice korupcije koja pogoduje interesnim skupinama u Ukrajini i trgovačkim društvima u EU-u; poziva na sastavljanje i brzu provedbu učinkovitih propisa te njihovu primjenu radi sprječavanja nezakonite sječe drveća i korupcije u Ukrajini povezane s drvom te radi uspostave održivog upravljanja šumama radi očuvanja ukrajinskih šuma i resursa;
82. pozdravlja goleme napore poduzete u pogledu modernizacije ukrajinske vojske i ratne mornarice u Crnom i Azovskom moru kao snažno jamstvo stabilnosti i teritorijalne cjelovitosti Ukrajine, no ipak potiče reformu obrambene industrije kao hitnu potrebu;
83. oštro osuđuje namjerni čin agresije Ruske Federacije protiv Ukrajine na Kerčkim vratima od 25. studenoga 2018.; zahtijeva trenutačno i bezuvjetno puštanje na slobodu svih ukrajinskih plovila i mornara, koji bi se u međuvremenu trebali tretirati kao ratni zarobljenici; poziva EU i njegove države članice da uvedu ciljane sankcije u slučaju neoslobađanja ukrajinskih vojnika te dođe li do daljnje vojne eskalacije; ističe da ne

postoji opravdanje za takvo rusko korištenje vojske; izražava ozbiljnu zabrinutost zbog toga što bi to moglo predstavljati pritajeni pokušaj prisvajanja suverenih prava Ukrajine na Azovskom moru kako bi ga se pretvorilo u rusko „unutarnje jezero” i isključivu vojnu zonu te paraliziralo gospodarstvo jugoistočne Ukrajine; zahtijeva od Rusije da zajamči slobodu plovidbe kroz Kerčka vrata i u Azovsko more koja je zajamčena međunarodnim pravom; apelira na OESS i njegove članice da prošire mandat posebne promatračke misije OESS-a na Azovsko more; poziva EU i njegove države članice da ruskim brodovima koji dolaze iz Azovskog mora zabrane pristup lukama u EU-u ako Rusija ponovno ne uspostavi slobodnu plovidbu kroz Kerčka vrata u Azovsko more; poziva na to da se upotrijebe sva diplomatska sredstva kako bi se situacija smirila te pozdravlja ponudu za posredovanje između Kijeva i Moskve;

84. podsjeća na važnost jačanja suradnje s Ukrajinom na različitim razinama, uključujući sigurnost i obranu; u tom pogledu pozdravlja interes Ukrajine za daljnje sudjelovanje u projektima u području obrane, uključujući stalnu strukturiranu suradnju (PESCO) u području sigurnosti i obrane;
85. potiče Ukrajinu i EU da nastave razvijati suradnju u područjima pravosuđa, sloboda i unutarnjih poslova;

Institucionalne odredbe

86. naglašava važnost proaktivnog obavješćivanja ukrajinskih građana o konkretnim koristima i ciljevima Istočnog partnerstva;
87. naglašava važnost borbe protiv ruskih lažnih vijesti i propagande, uključujući njezino predviđeno i očekivano uplitanje u izbore u Ukrajini te diljem Europske unije; poziva na poboljšanje suradnje Ukrajine i EU-a u vezi s tim pitanjem;
88. poziva na bolje praćenje i popratne mjere povezane s provedbom reformi i na ukrajinskoj strani i na strani EU-a, na temelju dosljednih i mjerljivih pokazatelja; još jedanput poziva Komisiju i ESVD da Parlamentu i Vijeću češće dostavljaju iscrpna pisana izvješća o provedbi sporazumâ;
89. poziva Komisiju da primjereno prati i ocjenjuje provedbu DCFTA-e, s posebnim naglaskom na prenošenje i provedbu pravne stečevine, kao i učinak na ukrajinsko društvo, te da podnese javno i sveobuhvatno godišnje izvješće, uključujući o tehničkoj i financijskoj potpori koju pruža EU;
90. smatra i naglašava da bi EU, pod uvjetom da se Ukrajina obveže na provedbu Sporazuma o pridruživanju te poštovanje načela demokracije, vladavine prava i temeljnih sloboda, Ukrajini (kao i drugim povezanim zemljama – Moldovi i Gruziji) trebao dodijeliti posebne mehanizme potpore, uključujući u okviru višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje nakon 2020., u skladu s modelom „Istočno partnerstvo plus” koji zagovara Europski parlament;
91. odlučuje da će sastavljati godišnja izvješća o provedbi Sporazuma o pridruživanju;

92. nalaže svojem predsjedniku da ovu rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te predsjedniku, vladi i parlamentu Ukrajine.